

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER

EDIȚIA 2018-2019 / ETAPA a II-a – 15 martie 2019

COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a VI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte.

A. Editura Cartea Copiilor lansează „Acesta e un poem care vindecă peștii”, de Jean-Pierre Siméon, cu ilustrații de Olivier Tallec, în traducerea scriitoarei Lavinia Branîște. Cartea, lansată inițial în Franța în 2005, este prima carte pentru copii tradusă în română a cunoscutului autor francez Jean-Pierre Siméon. Povestea prinde viață prin ilustrațiile lui Olivier Tallec, pe care copiii și părinții l-au îndrăgit datorită cărții „Lupul cel Mare și Lupul cel Mic”, lansată anul trecut la Cartea Copiilor.

„Acesta e un poem care vindecă peștii” este o carte care încearcă să le dezvăluie celor mici puterea și magia poeziei. Ca să-l vindece de plictiseală pe Léon, peștișorul său roșu, Arthur trebuie să-i spună un poem. Dar există oare cineva pe lume în stare să-i explice lui Arthur ce-i acela un poem? Bunicii, brutăreasa, vânzătorul de biciclete, canarul – toți au câte un răspuns. Și toate sunt diferite. Un poem pare a fi ceva foarte misterios și poate să se nască din cele mai neînsemnate lucruri, dacă știm să privim dincolo de aparențe și de locurile comune. Poate că poezia e singurul mod în care putem vedea lumea așa cum este cu adevărat.

Jean-Pierre Siméon (n. 1950, Paris) este poet, romancier, dramaturg și critic literar. Este autorul a numeroase volume de poezie, romane, cărți pentru copii și piese de teatru. A scris și eseuri despre importanța literaturii și a poeziei, unul dintre cele mai cunoscute fiind „Poezia va salva lumea” (La poésie sauvera le monde, 2015). A fost director artistic al festivalului Primăvara poezilor (Printemps des poètes) între 2001 și 2017. A primit numeroase premii în Franța (printre care premiul Antonin Artaud în 1984 și premiul Guillaume Apollinaire în 1994), dar și în multe țări europene, inclusiv în România (premiul Festivalului Internațional „Lucian Blaga” în 2010, la Cluj-Napoca). Alături de poetul Dinu Flămând, a participat la una dintre întâlnirile literare desfășurate sub titulatura A deux, c'est mieux la Institutul Cultural Român din Paris. Din 2014, este președintele juriului premiului Apollinaire.

Olivier Tallec (n. 1970, Brittany, Franța) a absolvit Școala Superioară de Artă din Paris și a lucrat la început în publicitate, după care s-a dedicat ilustrației de carte. A colaborat cu unii dintre cei mai valoroși scriitori francezi contemporani și a ilustrat peste 50 de cărți pentru copii. Printre cele mai cunoscute sunt cele din seria „Lupul cel Mare și Lupul cel Mic”, de Nadine Brun-Cosme.

(O carte despre cum să-i apropiem pe copii de poezia adevărată – „Un poem care vindecă peștii”, text preluat de pe site-ul <https://evz.ro>)

B. Toma Dicescu nu ne da nicio compunere de făcut acasă, fără să nu ne dicteze planul minuțios întocmit în clasă, așa că, oricât de slab ai fi fost la Limba română, era peste putință să nu scrii ceva pe caiet.

Izbutisem să fac câteva compuneri și teze bunicile, și cu toate că mă avea în ochi de silitor la materia lui, nea Tomiță nu-mi pusese niciodată mai mult de opt, din pricina purtării.

Totuși, când de la Cancelarie s-a cerut o listă cu cei mai buni din clasă la Română, ca să-i înscrie la concursurile de la „Tinerimea Română”, nea Tomiță m-a trecut și pe mine printre alții, care aveau note mai mari de opt.

Pe vremea mea, prin 1919-1920, concursurile la „Tinerimea Română” se țineau pe la sfârșitul anului școlar.

Era prin mai. Toma Dicescu a intrat în clasă și, după ce i-a strigat pe cei care aveau să se prezinte la concursul de la „Tinerime”, a ținut următorul logos:

— Băgați-vă bine în cap ce am să vă spun! O să vă dea o lucrare... un subiect din acelea pe care le-am făcut și răsfăcut tot anul... așa că n-are de ce să vă fie teamă! Asta nu însemnează, însă, că e o teză obișnuită, trimestrială, așa cum ați dat la liceu. E ceva mult mai serios... Lucrarea o citește o comisie compusă din trei profesori de Limba română! Vi se dă timp de scris două ore, să tot scrieți! Gândiți-vă bine, însă, înainte de a începe... Nu vă repeziți la scris, ca pe urmă să vă poticniți și să nu știți încotro s-o luați. Faceți-vă planul cu multă grijă, în gând, bineînțeles, fiindcă pe hârtie nu cred să vă dea voie!

(Grigore Băjenaru, Cișmigiu@comp.)

C. *Domnul Daniels poartă o cravată cu cupe mici pe ea. Are și un zâmbet caraghios. Mai caraghios decât în celelalte zile.*

— Așa, fantasticilor! Unul dintre voi este chiar mai fantastic decât de obicei, iar asta nu-i ușor. De aceea, vom sărbători. Știți, când ați scris cu toții poeziile despre natură de acum două zile, v-ați înscris fără să știți – ridică brațele odată cu vocea – în Primul Concurs Anual de Poezie al Fantasticilor.

Minunat... Încă ceva cu care să se laude Shay. Mă uit la Albert și sper să câștige el de data asta. Și el speră la fel. Îmi dau seama după cum își trage scaunul de parcă s-ar pregăti să se ridice. Cred că și Suki are șanse mari.

— Am aici o poezie care reprezintă pentru mine o imensă surpriză. Grozavă treabă! Sunt fericit să-i acord primul Premiu Anual de Poezie al Fantasticilor lui...

Mă uit cu coada ochiului la Shay. Dacă va câștiga ea, nu va tăcea în veci.

Dar văd ceva ce nu are sens. Shay pare surprinsă, apoi plină de dezgust.

Mâna domnului Daniels de pe umărul meu mă face să tresar.

— Felicitări, Ally! spune el.

Nu se poate. Doar n-a venit întâi aprilie. Mă uit la Albert și la Keisha și mă întreb dacă n-au predat ei vreo poezie în numele meu.

Domnul Daniels face un pas în spate și spune:

— Haide, vino să-ți iei premiul!

Premiul? Înghit cu greu.

(Lynda Mullaly Hunt, *Ca peștele în copac*)

STANDARD

- După cum rezultă din textul A, Olivier Tallec este:
a. poet; b. eseist; c. romancier; d. ilustrator.
- Conform informațiilor prezentate în textul A, Léon este numele:
a. unui băiat; b. unui canar; c. unui peștișor; d. unui lup.
- După cum rezultă din textul B, nota cea mai mare pe care personajul principal a avut-o la Limba română a fost:
a. șapte; b. opt; c. nouă; d. zece.

- 4.** Personajul din textul C căruia i se acordă Premiul Anual de Poezie al Fantasticilor este:
a. Ally; b. Shay; c. Albert; d. Suki.
- 5.** O structură din textul C, referitoare la ceea ce crede domnul Daniels cu privire la poezia câștigătoare, este:
a. o *imensă surpriză*;
b. *ceva ce nu are sens*;
c. *șanse mari*;
d. *Încă ceva cu care să se laude Shay*.
- 6.** Cuvintele *biciclete* (1) și *liceu* (2) au:
a. 10 litere, 10 sunete (1); 5 litere, 4 sunete (2);
b. 9 litere, 9 sunete (1); 5 litere, 5 sunete (2);
c. 11 litere, 10 sunete (1); 5 litere, 5 sunete (2);
d. 9 litere, 8 litere (1); 5 litere, 4 sunete (2).
- 7.** Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:
a. fi-ind, ma-te-ria, pre-miul, con-tem-po-rani;
b. fi-i-nd, ma-te-ri-a, pre-mi-ul, con-tem-po-rani;
c. fi-ind, ma-te-ri-a, pre-miul, con-tem-po-rani;
d. fi-ind, ma-te-ri-a, pre-mi-ul, con-te-mpo-rani;
- 8.** Se dă următoarea secvență din textul C: *Am aici o poezie care reprezintă pentru mine o imensă surpriză. Grozavă treabă! Sunt fericit să-i acord primul Premiu Anual de Poezie al Fantasticilor lui...*
Numărul grupurilor de sunete* este corect indicat în varianta de răspuns:
a. diftongi: 5; hiat: 7; b. diftongi: 3; hiat: 6; c. diftongi: 3; hiat: 5; d. diftongi: 6; hiat: 6.
* Vor fi luate în calcul toate grupurile de sunete, chiar dacă se repetă.
- 9.** Sinonimul potrivit pentru sensul din text al cuvântului subliniat în secvența: *Toma Dicescu nu ne da nicio compunere de făcut acasă, fără să nu ne dicteze planul minuțios întocmit în clasă* este:
a. amănunțit; b. rapid; c. încet; d. calm.
- 10.** Verbele din secvența: „*Acesta e un poem care vindecă peștii*” este o carte care încearcă să le dezvăluie celor mici *puterea și magia poeziei*. sunt, în ordine:
a. verb copulativ, verb predicativ, verb copulativ, verb predicativ, verb predicativ;
b. verb copulativ, verb predicativ, verb predicativ, verb predicativ, verb predicativ;
c. verb auxiliar, verb predicativ, verb auxiliar, verb predicativ, verb predicativ;
d. verb copulativ, verb auxiliar, verb copulativ, verb predicativ, verb predicativ.
- 11.** În secvența: *Toma Dicescu nu ne da nicio compunere de făcut acasă, fără să nu ne dicteze planul minuțios întocmit în clasă, așa că, oricât de slab ai fi fost la Limba română, era peste putință să nu scrii ceva pe caiet*. există:
a. trei verbe la modul indicativ, două verbe la modul conjunctiv, un verb la modul condițional-optativ și un verb la modul supin;
b. două verbe la modul indicativ, două verbe la modul conjunctiv, un verb la modul condițional-optativ și un verb la modul supin;

- c. două verbe la modul indicativ, două verbe la modul conjunctiv, un verb la modul imperativ și un verb la modul gerunziu;
d. două verbe la modul indicativ, două verbe la modul conjunctiv, un verb la modul condițional-optativ și două verbe la modul supin.
- 12.** Numărul substantivelor nearticulate din secvența: *Un poem pare a fi ceva foarte misterios și poate să se nască din cele mai neînsemnate lucruri, dacă știm să privim dincolo de aparențe și de locurile comune* este de:
a. unu; b. doi; c. trei; d. patru.
- 13.** Substantivele subliniate în secvența: *Mâna domnului Daniels de pe umărul meu mă face să tresar.* se află, în ordine, în cazurile:
a. acuzativ, dativ și acuzativ; b. nominativ, dativ și acuzativ;
c. acuzativ, genitiv și nominativ; d. nominativ, genitiv și acuzativ.
- 14.** Funcțiile sintactice ale substantivelor subliniate în secvența *Este autorul a numeroase volume de poezie, romane, cărți pentru copii și piese de teatru.* sunt, în ordine:
a. nume predicativ, complement, atribut;
b. subiect, atribut, atribut;
c. nume predicativ, atribut, atribut;
d. nume predicativ, subiect, atribut.
- 15.** Secvența din textul C: *Premiul? Înghit cu greu.* sugerează:
a. neîncrederea profesorului; b. uimirea lui Albert;
c. uimirea lui Ally; d. admirația lui Shay.
- 16.** Sunt narative textele:
a. A și B; b. B și C; c. A și C; d. A, B și C.

EXCELENȚĂ

- 17.** Textele B și C au în comun prezentarea:
a. unei întâmplări din viața de elev;
b. modului în care se decernează un premiu;
c. legăturilor dintre membrii familiei;
d. unei relații de prietenie.
- 18.** Următoarea afirmație este corectă:
a. Textul A este un fragment dintr-o operă literară.
b. Textul B este literar.
c. În textele A și B se face referire la viața de student.
d. Toate textele sunt literare.

Itemii 1-16 se notează cu câte 5 puncte fiecare; itemii 17-18 se notează cu câte 10 puncte fiecare.
Total: 100 de puncte.

BAREM DE CORECTARE

Limba și literatura română

Clasa a VI-a

Etapa a II-a

Item	Răspuns	Punctaj
1	d	5
2	c	5
3	b	5
4	a	5
5	a	5
6	b	5
7	c	5
8	b	5
9	a	5
10	a	5
11	b	5
12	b	5
13	d	5
14	c	5
15	c	5
16	b	5
17	a	10
18	b	10
Total		100